

Meščani, volilci! Socijalistične stranke Vam uničijo premoženje.

ziranosti. Narodni in mednarodni socijalizem pa odklanja osebno lastnino. Zato je blazno, ako se posestniki, obrtniki ali trgovci igrajo socijaliste. Govori se, da so nasedli in podpisali socijalistične kandidatne liste mnogi, ki so v svojem dejanju popolnoma nasproti socijalizmu. Naj se streznijo in pri volitvi obrnejo hrbet socijalizmu, da spoznanje in kesne prideta prepozno.

Volilci! Demokratska stranka izposluje oprostitev vseh davkov za male obrtnike in male posestnike.

Samo JDS more to storiti kot najmočnejša stranka.

Občinske volitve v Ptuj.

Obrtniki

so skoro odločilni pri volitvah v občinski odbor. V volilnem imeniku jih je nad 160, dočim je delavcev, dninarjev in hlapcev komaj nekaj nad 100. To dobro vedo socijalni demokrati, zato se tako potegujejo za obrtniške glasove. Vendar se obrtnik, ki si je pridnostjo in varčnostjo pridobil samostojnost, ne more ogrevati za socijalnodemokratski program, da bi moral deliti, kar si je s težkim trudom prihranil. Ravno tako ne obrtni pomočnik, ki ima voljo, da postane kdaj samostojen. Kaj bi pomenilo socijalistično gospodarstvu v občini, se je pokazalo že v mestnem sosvetu. Mestni delavci so večkrat zahtevali povišanje. Demokrati smo jim po možnosti tudi ugodili vedno. Socijaldemokratski agitator Rože je v sejah zagovarjal tudi najbolj pretirane zahteve, katere je označil privatno enkrat sam za prehude. To je brezvestno navijanje cen, ki povzročajo podraženje vseh potrebščin. Če se mestnim delavcem povišajo plače po zahtevah takih prenapetežev, bo moral tudi obrtnik povišati svojim pomočnikom, ker pa ne bodo imeli koristi od tega, ker bo vse drugo tudi dražje. Pravično za vse stanove skrbi le JDS.

Državni uslužbenci

so po svojem številu — blizu 140 — na 2. mestu. Ti so po svojem požrtvovalnem delu za državo pravi socijalisti, vendar se socijalni demokrati branijo uradnikov, ker se njihovi agitatorji bojijo samostojno mislečih inteligentnih ljudi. V Avstriji je soc. dem. stranka odklonila sprejem uradniških organizacij. V Ptujju je del uradnikov pristopil k narodno socijalni stranki. Nasedli so zgovornemu zabavljaju in ga postavili skoro za nosilca liste, dodali pa še nekaj kandidatov, ki niso ne narodni, ne socijalni, tako da je nerazumljivo, kako more človek, ki drži kaj na načela, glasovati za takšno listo. Ravno državni uslužbenci imajo največ podpore od demokratske stranke. Učitelstvu so se uredile plače, za vse državne uslužbence pa se je neumorno trudil g. dr. Kukovec, sedaj pa še poleg njega demokratski poslanec prof. Reiser, na katerega se z zaupanjem obračajo organizacije javnih nameščencev. Če se ni moglo vse doseči, tega ni kriva demokratska stranka, temveč razmere. Tudi Rim se ni sezidal v enem dnevu. Poslanec Deržič dozda še ni dosegel ničesar za državne uslužbence in tudi ne bo.

O trgovcih

in njihovih pomočnikih velja isto kakor o obrtnikih, v volilnem imeniku jih je okoli 50. S svojimi glasovi in z vplivno besedo pri znancih lahko storijo veliko uslugo treznemu mestnemu gospodarstvu. Razumen trgovec mora biti član JDS.

Vsi stanovi

se morajo zavedati, da je le v složnem delu

napredek, ne pa v medsebojnem hujskanju in izigravanju enega stanu proti drugemu. Zato

volite demokratsko listo!

Kandidati JDS za občinske volitve v Ptuj.

Odborniki:

1. Dr. Matej Senčar, odvetnik.
2. Vajda Fran, gimn. ravnatelj.
3. Dr. Fermevc Ivan, odvetnik in posestnik.
4. Mahorič Franc, gostilničar in posestnik.
5. Dr. Bela Stuhec, zdravnik in posestnik.
6. Klemenčič Ivan, naduč. in posestnik.
7. Zelenko Ignac, čevlj. mojster.
8. Lenart Franc, trg. in pos.
9. Zupančič Drago, gost. in pos.
10. Dr. Gosak Tone, odvetnik.
11. Košar Franc, davc. upr.
12. Senčar Josip, gim. sluga.
13. Urbančič Franc, trg.
14. Breznik Tomaž, trg. pomoč.
15. Franci Janez, delavec.
16. Horvatič Štefan, mizar.
17. Brenčič Anton, trg.
18. Podgoršek Franc, mesar.
19. Orešnik Vinko, gostil.
20. Senčar Milko, trg.
21. Šegula Konrad, inženier.
22. Potočnik Franc, usnjar.
23. Vaupotič Franc, tapecirar.
24. Šega Anton, trgovec.

Predstavniki:

Mahorič Franc, gostil. in pos.

Namestniki:

1. Dr. Jurtela Franc, odv.
2. Dr. Košan Janko, sod.
3. Brenčič Alojz, trg.
4. Flerè Pavel, nadzornik.
5. Šegula Martin, jermenar.
6. Alič Franc, prof.
7. Kajnih Valentin, učitelj in pos.
8. Barle Alojz, nadgozdar.
9. Dr. Franjo Šalamun, odv.
10. Pečnik Franc, spediter.
11. Fauland Josip, trg.
12. Toplak Franc, pos.
13. Snój Ivan, trg.
14. Kveder Drago, ravnatelj.
15. Dostal Pavel, pos.
16. Omerzu Franc, nadgeometer.
17. Zorčič Franc, zalagat.
18. Čeh Konrad, meroiskusnik.
19. Petersič J. N., trgovec.
20. Ramšek Josip, pek.
21. Vaupotič Anton, trg.
22. Gorup Josip, nadučitelj.
23. Bregant Josip, solic.
24. Korže Franc, trg.

Namestnik predstavnikov:

Dr. Šalamun Franjo, odvetnik.

Kaj je storila narodna vlada in demokratska stranka za Ptuj?

Gospodarski pomen kulturnih vprašanj.

Fran Vajda.

Zadnjič je „Ptujski list“ pisal o velikih bremenih, katera je vlada odvzela ptujski občini s tem, da je ukinila mestno avtonomijo, znižala mestne izdatke za uradništvo in policijo. A tudi v drugih vprašanjih je vlada izkazala veliko naklonjenost ptujski občini. Zlasti velja to glede šolskih in kulturnih vprašanj. Ker je to v javnosti malo znano, zato hočem pojasniti nekaj teh zadev in pri tem pokazati gospodarski pomen kulturnih vprašanj.

Gimnazija.

Po preobratu l. 1918 se je raznesel v Ptujju glas, da se ukine ptujška gimnazija. To se sicer ni nameravalo in tozadevni strah v Ptujju je bil brez podlage. Jasno pa je bilo,

da nemška gimnazija v Ptujju ne more dalje obstojati, ker je imela velik del dijaštva iz krajev, ki spadajo pod Avstrijsko republiko. Otvoril se je takoj l. slovenski razred. Ker se je mislilo, da po odhodu Nemcev ne bo dovolj dijakov za ostale razrede, bi ti začasno odpadli in gimnazija bi se polagoma izpopolnjevala, letos bi torej imela še le 3 razrede. Takratni mestni sosvet je dosegel, da se je pustila cela gimnazija. Da bi bilo dovolj dijakov, je vlada v zvezi s šolskim odborom „Pisarne za zasedeno ozemlje“ dirigirala primorske dijake begunce v Ptuj. Gospodarski pomen gimnazije brez težave uvidijo tisti, ki imajo svoje otroke v njej in bi morali v tujem mestu po 1000 K mesečno plačevati za njimi. Posredno korist pa ima vse prebivalstvo. Plača gimnazijskih profesorjev in šolskih slug, hranarina in razna nakupila, ki jih dijaki in njih sorodniki nabavljajo v Ptujju, donajajo Ptujčanom na leto gotovo dva milijona kron brutto-dohodka.

Deška meščanska šola.

To je za Ptuj popolnoma nova pridobitev, izključna zasluga narodne vlade. Avstrijska nemška vlada ni hotela ustanoviti v Ptujju deške meščanske šole, ker bi delala konkurenco gimnaziji. Nemške šole so bile samo za mesto in so tvorile kitajski zid med mestom in okolico. Mesto pa ne more trajno živeti kot otok v okraju. S poslovenjenjem gimnazije so se na stečaj odprla vrata ukaželjni mladini ptujškega in sosednih okrajev. Deška meščanska šola ima v dveh razredih okoli 70 učencev, poleg tega pa imata prva dva razreda gimnazije po dva oddelka. Za obrt in trgovino je meščanska šola najboljša priprava, ker goji bolj praktične predmete. Gospodarsko pa že zdaj, ko še ni popolna, pomenja nova deška meščanska šola približno pol milijona kron brutto-dohodkov za Ptuj.

Gospodinjstva šola v „Mladiki.“

Tudi tej šoli so črnogledi po preobratu peli smrtno pesem. Vztrajnemu delu kuratorija se je posrečilo, da se je šola ohranila in je danes tako dobro obiskana kakor prej. Isti uspeh je imel kuratorij pri Dijaškem domu. Težko je bilo dobiti učiteljice za gospodinjstvo šole. Vlada nam je šla na roko ter dovolila ravnateljici in dvema učiteljicama dopust s popolno plačo, da delujejo na naši gospodinjstvi šoli. Tudi „Mladika“ daje Ptujčanom okoli pol milijona kron letnih brutto-dohodkov.

Druge kulturne zadeve.

Vlada podpira našo mestno glasbeno šolo, trgovsko in obrtno nadaljevalno šolo, Dijaški dom, mestno gledališče in Muzejsko društvo. Za nadaljevalne šole prispeva dve tretjini stroškov. To podporo daje vsem nadaljevalnim šolam. Povdarjam pa, da je lanske leto Ptuj bil menda edino mesto v Sloveniji, kjer se je vršil pouk v nadaljevalnih šolah. To pa po zaslugi šolskega odbora in mestnega sosveta, ki sta dovolila učitelstvu zasluženo plačo za pošteno delo. Ako bi sosvet ozkosrčno odklonil upravičene zahteve učitelstva, bi ne bilo šole, izostala pa bi tudi državna podpora, ki je znašala lepe tisočake in se je porabila v mestu. Isto velja glede mestne glasbene šole. Če tudi ne do naša dobička mestni blagajni — kulturni zavodi ne smejo imeti namena dobičkanosti — vendar izdani denar ostane in se porabi v Ptujju ter poveča promet tukajšnjih trgovcev, obrtnikov in delavcev. Tudi delo muzejskega društva daje zaslužka domačim ljudem, muzej pa vabi tujce in dviga promet.

Vlada je torej izdatno podpirala ptujsko mestno občino. Gotovo bo jo podpirala še nadalje, če vidi, da tukaj delajo ljudje, ki zaslužijo zaupanje in delujejo v državnem smislu.

To je na kratko gospodarska bilanca kulturnega dela dosedanjega mestnega sosveta. To delo smo večinoma opravljali demokratski člani sosveta. V sosvet nismo kandidirali, temveč imenovala nas je vlada. A

Kandidati demokratske stranke zaslužijo edini Vaše zaupanje!